

Veel volk op uitreiking eerste 'Prijs van Heldergem'

Roger De Troyer verdiende eerste laureaat

De dorpsraad liep al een tijdje rond met het idee om iemand die zich voor Heldergem verdienstelijk had gemaakt op sociaal, literair, historisch, sportief of ander vlak te bekronen met een prijs. De keuze viel op Roger De Troyer, die reeds meer dan 100 artikels en een paar boeken schreef over Heldergem, en daarnaast mee aan de basis lag voor het beeld van de "De Fransman". Hij werd gevierd op de vooravond van Sinksen. De Dorpsraad overhandigde hem een met de hand gecalligrafeerde oorkonde, de Heemkundige Kring organiseerde een tentoonstelling en overhandigde Roger een luxueuze uitgave van al zijn werken. De viering werd een grandioos succes, met meer dan 150 aanwezigen. De publicatie "Groeten uit Heldergem" van Roger de Troyer e.a. samengesteld door Joris De Kegel met de voornaamste artikels over Heldergem ooit verschenen in het tijdschrift van de Heemkundige Kring, was in een mum van tijd uitverkocht. Wie wil kan ze nog nabestellen aan € 18. Info 053 83 60 15.

Vlnr.: Vz HK Willy De Loose, schepen Gina Verbestel, burgemeester Veerle Baeyens, Roger De Troyer, schepenen Hans Sonck en Laurent Volckaert, Vz Df William Minnaert, Vz Dorpsraad Chris De Meerleer en Joris De Kegel.

De Dorpsraad van Heldergem nam het prachtige initiatief sporadisch verdienstelijke dorpsgenoten te huldigen. Dat deze eer voor de eerste maal te beurt valt aan Roger De Troyer, verheugt ons uitermate. Als medewerker van het eerste uur aan de werking van de Heemkundige Kring, nu meer dan 30 jaar geleden, was en is hij voor onze vereniging een uitstekende en onmisbare kracht.

Hij plaatste de kleinste Haaltertse deelgemeente ononderbroken in de kijker. Geen enkel tijdschriftnummer verscheen zonder een bijdrage over zijn geliefde dorp. Honderden bladzijden wijdde hij aan de geschiedenis van Heldergem, gespreid over vele eeuwen. Van Bisschop Manas van Kamerijk, die in 1096 de altaarrechten toekende, tot de *'lijdensweg'* van het verdwijnen van school en gemeentehuis in de laatste decennia.

Dat dit vele uren opzoeken vergde hoeven wij niet te vermelden. Het zal hem een zorg wezen, niets was hem te veel. Het was de onvoorwaardelijke verbondenheid met zijn dorp die hem voortstuwde en hem onmisbaar maakte bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de Heemkunde.

De Heemkundige Kring wil nogmaals zijn waardering uiten voor het lovenswaardig initiatief van de Dorpsraad en is uiteraard enorm enthousiast én vereerd met de keuze van onze medewerker als laureaat van de eerste editie.

Namens de Heemkundige Kring Haaltert

Willy De Loose
voorzitter.

Inleiding

Hoe dit werk tot stand kwam en hoe het is ingedeeld

Geachte lezer,

Deze inleiding is niet zoals een andere, waarin netjes de verschillende hoofdstukken van het werk worden opgesomd. Dat vindt u op het einde. Dit heeft alles te maken met de relatie die ik met de hoofdauteur van deze compilatie, Roger de Troyer, heb opgebouwd, en weerspiegelt ook meteen de stijl waarin Roger zelf schrijft: eenvoudig, volks, maar steeds gebaseerd op werkelijke en gecontroleerde historische feiten.

Als u ooit eraan twijfelt of vriendschap over generaties heen bestaat, dan is die van ons daar het levende bewijs van. Ik ken Roger immers vanuit 3 invalshoeken: als vriend van mijn ouders, als buur en als collega heemkundige. Voor wat het eerste betreft, herinner ik mij nog levendig hoe ik aan de hand van mijn vader op zondag naar de mis trok in Heldergem, om nadien steevast bij “Carken” (café Rembrandt), een pint te gaan drinken met dezelfde vier vrienden: mijn vader, Luc Kellens, André Van Liedekerke (bij iedereen beter bekend als ‘Den Doven’) en Roger. Toen al viel zijn fijn gevoel voor humor op. Later, toen mijn vader veel te vroeg overleed, bleef Roger vriend aan huis, en onderhield hij een serene en welgemeende vriendschap met mijn moeder, gebaseerd op wederzijds respect en hulpvaardigheid. Zoals op vele plaatsen in Heldergem was hij altijd ‘in tasj’ (op tijd) om hier of daar te helpen, met alleen een kop koffie en een gezellige babbel als compensatie.

Zo ook als buur: talloos zijn de keren dat Roger passeerde, zag dat ik bezig was, en 5 minuten nadien met werkbroom en alaam ter plekke was om een hand toe te steken. Meestal was het zelfs omgekeerd, want Roger had van alles verstand, en kon zeer fijn en nauwkeurig werken: bijna was niet goed genoeg. En ik werd zijn “diender”

Deze grondigheid en nauwgezetheid legde hij ook aan de dag als heemkundige. Hij was het die het gemeentearchief van Heldergem, te grabbel gegooid na de ontruiming van het oude gemeentehuis, van een wisse dood redde. Hij was het die met engelengeduld de archieven ging uitpluizen op zoek naar artikels over Heldergem. Hij was het die uren aan een stuk alle doodsprentjes van Heldergem en ver daarbuiten categoriseerde en overschreef op steekkaarten. Hij was het die jaren aan een stuk met briefjes in zijn zakken alle mogelijke dialectwoorden en uitdrukkingen verzamelde en ze nadien overtypte.

Hij was het die het idee van de fransman als dorpsbeeld door dik en dun verdedigde, en opnieuw onder de aandacht bracht, totdat het onder impuls van oud-burgemeester mevr. Valentine Tas onder massale belangstelling werd gerealiseerd. Hij was het die zowel aan de wieg van de Heemkundige Kring als aan die van de dorpsraad stond, en alles verzamelde wat

voor Heldergem van belang kon zijn. En dan vergeet ik nog de talloze tentoonstellingen en boekvoorstellingen waar hij zowel meewerkte aan de opbouw als bij het aanleveren van het materiaal, en dan nog vaak post vatte in een tochtig portaal om de boeken te verkopen of te bedelen. Het bezorgde hem zelfs een griepvirus, waar hij met moeite vanaf geraakte

Toen hij 80 werd en iedereen voelde dat zijn Samsonkrachten toch enigszins begonnen te verminderen, groeide er van verschillende kanten het idee om deze allrounder te bekronen voor zijn levenswerk. Hij werd tweemaal genomineerd voor de cultuurprijs, maar haalde het telkens net niet. – Haaltert telt blijkbaar vele goede zonen -, en ook vanuit de dorpsraad ontstond een initiatief, dat gaandeweg de titel ‘de prijs van Heldergem’ meekreeg. Hiermee wil de dorpsraad meer bepaald diegene(n) bekronen die zich hebben ingezet voor Heldergem op sociaal, cultureel, sportief of humanitair vlak, en de keuze van Roger als eerste genomineerde lag voor de hand. Hijzelf had graag een verzameling gezien van de meer dan 100 artikels die hij heeft geschreven. Collega en vriend Joris De Kegel nam de taak op zich om deze allemaal te gaan opzoeken, waar nodig te digitaliseren, te structureren en samen te brengen tot een werk.

Algauw bleek echter dat dit werk meer betekende dan een persoonlijke bijdrage voor Roger. Zijn artikels bleken een staalkaart te zijn van het culturele en sociale leven in Heldergem doorheen de verschillende eeuwen, en vormden een schitterende aanvulling op het boek “Bijdrage tot de geschiedenis van Heldergem” dat in 1996 verscheen ter gelegenheid van 900 jaar Heldergem. Roger had zowel meegewerkt aan het boek als aan de unieke tentoonstelling die meer dan 2000 bezoekers lokte.

Met volle steun van de Heemkundige Kring werd besloten om een heel ruime selectie te maken van de artikels van Roger (enkel kleine en weinig relevante bijdragen werden weggelaten), en deze aan te vullen met andere bijdragen over Heldergem van diverse auteurs. Heel wat van dit materiaal is immers nog niet gedigitaliseerd en verscheen alleen in de mededelingen van de Heemkundige Kring. Wie zich dit werk aanschafft, beschikt in één klap over een schat van informatie over ons dorp, informatie die anders beperkt zou blijven tot de archieven van het documentatiecentrum van de Heemkundige Kring.

Er werd ook voor gekozen om thematisch te werken en niet chronologisch, zodat de lezer kan zoeken en lezen per interessegebied. Op deze wijze hielden we 14 thema’s over. De eerste 5 hoofdstukken bevatten door materiaal over de grote evenementen en publicaties waarin Roger een hoofdrol speelde. Naast bijdragen van Roger vindt de lezer artikels van de hand van Bertha De Bodt, Willy De Loose, Tony De Rijck, Julien De Vuyst, Willy Haegeman, Jef Herreman, William Minnaert, John Scheerlinck, Albert Sonck, Valentine Tas en Leen Vinck. Per hoofdstuk zijn de artikels grosso modo chronologisch geordend. Achteraan vindt u een gedetailleerde lijst van alle titels.

Gezien de omvang van het werk werd gekozen voor het procedé van facsimile. Voor niet ingewijden betekent dit dat de artikels werden overgenomen zoals ze verschenen zijn in het tijdschrift van de Heemkundige Kring. Inhoudelijk werd dus geen woord gewijzigd aan de teksten. De moderne technologie liet ons toe onscherpe foto's te vervangen en meer relevant beeldmateriaal toe te voegen, zodat de tekst hier en daar kon worden opgefleurd en geïllustreerd. Het past dan ook meer dan een woord van dank neer te schrijven voor Joris De Kegel, die met niet aflatende ijver en monnikengeduld dit werk samenstelde. Verder ook dank aan Tony De Rijck voor tekstcorrectie van het nieuwe materiaal, aan Walter Minnaert voor het ontwerp van de kaft, en aan de dorpsraad Heldergem, de Heemkundige Kring Haaltert en Davidsfonds Kerksken-Heldergem voor de logistieke ondersteuning die gepaard ging met de publicatie en het daarbij horend evenement.

Wij hopen alvast dat deze compilatie voor Roger geen eindpunt betekent van zijn noeste verzamelijver. Zijn gedegen historisch opzoekingswerk toont aan dat men ook zonder grote diploma's en met zeer eenvoudige middelen heel veel kan doen om de geschiedenis van een dorp te bewaren, en kan gelden als voorbeeld voor de huidige generaties.

Mede namens Joris De Kegel, samensteller

William Minnaert

Secretaris dorpsraad

Bestuurslid Heemkundige Kring Haaltert

Voorzitter Davidsfonds Kerksken-Heldergem

maar vooral.... goede vriend van Roger

Inhoudstafel

Hoofdstukken	Auteur	Bron (1)
1 . 900 Jaar Heldergem		
Heldergem 900 jaar, feestelijk geopend	Redactie H.K	1996/nr.2
Heldergem heeft zijn geschiedenis op papier	Redactie H.K	1996/nr.4
Voorwoord, bijdrage tot de geschiedenis van Heldergem	Valentine Tas	1996/nr.4
2. Oe zegge men dadde in 't Eljergems		
Vrijdag 17 september Heldergem in de spotlights	Redactie H.K	2010/nr.3
3. Heldergem, vroeger en nu		
Prentkaarten vertellen hun verhaal	Redactie H.K	2010/nr.4
4. Heldergem, het Fransmansdorp		
Heldergem beeldschoon dorp	Redactie H.K	2005/nr.4
Inhuldiging Heldergerms dorps huis – HOC “De Fransman” ²	Redactie H.K	2008/nr.2
“Seizoensarbeiders waren mensen met handen aan hun lijf”	Redactie H.K	2008/nr.1
De Monsteroptocht te Heldergem	Redactie H.K	2008/nr.1
Heldergem, het “Fransmansdorp”	Roger De Troyer	2005/nr.2
Fransmans te Heldergem – een vervolg	Roger De Troyer/ William Minnaert	2008/nr.3
Vergeten Fransman te Heldergem	Roger De Troyer	2006/nr.2
5 Naar Amerika		
100 Titanic	Redactie H.K	2011/nr.4
Twee Titanic-slachtoffers in Heldergem	Roger De Troyer	2001/nr.1
Van Heldergem naar Amerika – Karel, Alfons Lievens	Roger De Troyer	2008/nr.4
Van Heldergem naar Amerika, Familie Aloïs De Bodt	Roger De Troyer	2009/nr.1
Van Heldergem naar Amerika ,Aloïs De Bodt-Louise Beerens	Bertha De Bodt	2012/nr.1
Van Heldergem naar Amerika ,René D’Haeseleer- Zoë De Smet	Roger De Troyer	2012/nr.2
Heldergemse farmer krijgt onverwachte hulp in Amerika	Roger De Troyer	2012/nr.3
6. Kerk en religie		
Inboedel van de oude kerk van Heldergem in 1860-1861	Roger De Troyer	1987/nr.1
Het leven van pastoor De Maeyer te Heldergem 1836-1874 (1)	Roger De Troyer	1992/nr.4
Het leven van pastoor De Maeyer te Heldergem 1836-1874 (2)	Roger De Troyer	1993/nr.1
Aankoop van een schilderij door de kerk in Heldergem	Roger De Troyer	1994/nr.3
Schenking aan de kerk van Heldergem	Roger De Troyer	1986/nr.4
Vergrotingen aan de kerk te Heldergem in 1829	Roger De Troyer	1985/nr.2
Oud Pastoreel huis en het hof te Heldergem	Roger De Troyer	1984/nr.4
Doodsklokken luiden in Heldergem - 1852	Roger De Troyer	2001/nr.1
Vaandelfeest te Heldergem - 1903	Roger De Troyer	2002/nr.1
De klokken van Heldergem – Kerk H. Amandus	Roger De Troyer	1981/nr.3

Heldergem – Klok uit de toren - 1943	Roger De Troyer	2002/nr.3
Heldergem – verdwenen kapel	Roger De Troyer	2001/nr.1
Verdwenen kapel op de Liefkenshoek - Heldergem	Roger De Troyer	2013/nr.1
Volksmisaties te Heldergem	Roger De Troyer	1997/nr.1

7. School en onderwijs

Onderwijs in Heldergem	Roger De Troyer	
Het pensioaat te Heldergem - 1863	Roger De Troyer	2010/nr.3
De Vlaamsch-Fransche kostschool van Heldergem	Roger De Troyer	1982/nr.3
Nieuwe zondagsscholen te Heldergem	Roger De Troyer	1988/nr.4
Herinneringen - Klas van zuster Leandra ca. 1938	Roger De Troyer	2006/nr.4
Klas zuster Benone 1939	Roger De Troyer	2005/nr.1
Klas zuster Martine 1 ^{ste} studiejaar 1940	Roger De Troyer	1996/nr.1
Klas Moeder Leandra 1952	Roger De Troyer	1996/nr.1
Klas zuster Leandra 1934	Roger De Troyer	2006/nr.4
Klas juffrouw Irène Van den Brulle 1946	Roger De Troyer	2004/nr.4
Klas meester Albert De Neve 1949	Roger De Troyer	2008/nr.1
Klas meester Albert De Neve 1950	Roger De Troyer	2007/nr.3
Klas meester Remi De Rijck 1951	Roger De Troyer	2010/nr.4
Klas meester Remi De Rijck 1952	Roger De Troyer	2011/nr.1
Klas meester Rufin De Rijck 1953	Roger De Troyer	2011/nr.2
Klas meester Rufin De Rijck 1954	Roger De Troyer	2011/nr.4
Klas juffrouw Lena Houtman	Roger De Troyer	2011/nr.4
Klas juffrouw Martha De Vos 1962	Roger De Troyer	2006/nr.3
'Congregatie der kinderen van Maria' Heldergem 1948	Roger De Troyer	2004/nr.4

8. Plaatsnamen en eigendommen

Landboek van Heldergem 1656-1707	Roger De Troyer	1994/nr.1
Eigendommen van de Abdij van Anchin in Heldergem	Roger De Troyer	2009/nr.3
Straten en velden te Heldergem	Roger De Troyer	1989/nr.4
Plaatsnamen in Heldergem	William Minnaert	1990/nr.3
Driespleinen in Groot-Haaltert – deel 2 Heldergem	Leen Vinck	2001/nr.1
Opgraving van de onderbouw van een Belgo-Romeinse villa	Roger De Troyer	1989/nr.2
De Boonhof te Heldergem	Roger De Troyer	1993/nr.4
Heldergem – Oudste woning Oud-Dorp	Roger De Troyer	2012/nr.4

9. Familiegesciedenis

De Familie Buyse te Heldergem (1)	Roger De Troyer	1998/nr.2
De Familie Buyse te Heldergem (slot)	Roger De Troyer	1998/nr.3
Uit het archief van Familie Buysse, Heldergem 1771	Willy De Loose	2004/nr.4
Doctoraatscriptie van Gaspar Buysse – Heldergem 1771	Roger De Troyer	2012/nr.4
Familie De Swaef te Heldergem	Roger De Troyer	2004/nr.1
De Familie D'Haeseleer te Heldergem	Roger De Troyer	2006/nr.4

10. Werk en amusement

Verdwenen handelszaken in Heldergem	Roger De Troyer	2007/nr.4
Bh's in de Cash	Tony De Rijck	2011/nr.2
Verdwenen wijkkermissen te Heldergem	Roger De Troyer	2007/nr.1
Het bolspel in Heldergem	Roger De Troyer	2011/nr.1
Dorstig Heldergem	Roger De Troyer	1983/nr.3-4
Plaatselijk politiereglement te Heldergem in 1907	Roger De Troyer	1989/nr.1
Heldergemse bierstekers	John Scheerlinck	1996/nr.1

11. Ten Oorlog !

Gesneuvelde soldaten WO I en WO II	Roger De Troyer	2005/nr.3
Heldergem aanstelling van een milicien in 1748	Roger De Troyer	1995/nr.2
Een pauselijke zouaaf in Heldergem	Roger De Troyer	1994/nr.4
Herinneringen aan W.O. II	Roger De Troyer	
De Koreaan van Heldergem (1)	Roger De Troyer	2002/nr.4
De Koreaan van Heldergem (2)	Roger De Troyer	2003/nr.1

12. Moord, brand en ander heugelijk nieuws

Een Heldergemse schepen in de gevangenis te Aalst	Jef Herreman	1990/nr.4
Heldergemnaars aangehouden wegens bedelarij	Julien De Vuyst	1997/nr.4
Nieuws uit Heldergem – 19 ^{de} eeuw	Roger De Troyer	2002/nr.1
Thyfus te Heldergem in de 19 ^{de} eeuw	Roger De Troyer	2000/nr.2
Besmettelijke ziekte te Heldergem	Roger De Troyer	1882/nr.1
Brand in Heldergem 1858	Roger De Troyer	2009/nr.4
Cholera epidemie te Heldergem 1866	Roger De Troyer	2000/nr.3
Heldergem – gemeenterekningen 1871-1880	Roger De Troyer	1997/nr.4
Moord te Heldergem 1876	Roger De Troyer	1993/nr.3
Marktkramers verkondigen treurig nieuws	Roger De Troyer/ Julien De Vuyst	1991/nr.1
Nieuwtjes uit Heldergem	Roger De Troyer	2002/nr.2
Volkstertegenwoordiger Woeste te Heldergem in 1903	Roger De Troyer	1993/nr.3
Inhuldiging burgemeester Van Cauter – Heldergem 1947	Roger De Troyer	2003/nr.2
Treinramp in Ternat 1953	Roger De Troyer	2009/nr.4

13. Merkwaardige figuren ?

Honderdjarige te Heldergem	Roger De Troyer	1988/nr.3
Heldergem – Figuren van bij ons: 'Fieleken Dusmeulen'	Willy Haegeman	2004/nr.2
Romanie Breynaert, 105 en in blakende gezondheid	William Minnaert	2006/nr.2

14. Herinneringen

Herinneringen aan Heldergem en anecdotes bij het fotoalbum	Jan Raes	1991/nr.1-4
De kapel 'De Kalvaar' te Heldergem	Roger De Troyer	1884/nr.3
Er was een dorpje in Vlaanderen	Bertha De Bodt	1997/nr.3
Heldergem in het interbellum	Bertha De Bodt	2010/nr.1
Heldergem, nostalgisch bekeken	Roger De Troyer	2001/nr.3

(1). Mededelingen Heemkundige Kring Haaltert 1982 - 2013